

Saksprotokoll

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 01.02.2005
Sak: 0048/05

Resultat: Behandlet

Arkivsak: 04/39925

Tittel: **STERKE REGIONER - HØRING PÅ FORSLAG TIL NY
REGIONINNDELING AV NORGE**

Behandling:

Kristian Dahlbeg Hauge (FrP) foreslo:

Det er nødvendig med desentralisering av makt. Men det er nødvendig kun å desentralisere makten til et lokalt nivå, ikke til et tenkt regionnivå.

Forvaltningsstruktur og oppgavefordeling

- En løsning med to folkevalgte nivåer.
- Fylkeskommunen avvikles.
- Utvikling av større kommuner som omfatter felles arbeids-, bo- og serviceområder. Disse nye primærkommunene skal overta en stor del av oppgavene fra dagens fylkeskommuner. I tillegg bør staten desentralisere nye oppgaver til disse større kommunene.
- Dagens fylkesmannsembeter kan i en fremtidig modell erstattes ved at det etableres en ny regional struktur med færre enheter, som for eksempel kan ledes av politisk oppnevnte representanter ("guvernører") for den sittende regjering. Den nye strukturen skal blant annet ha ansvar for territoriell samordning på tvers av den statlige sektororganiseringen.
- Sammen med næringsliv, organisasjoner og kommuner bør staten inngå i regionale partnerskap for å samordne politikken, med sikte på å løse strategiske utviklingsoppgaver spesielt innenfor næringsutvikling.

Hvis det blir flertall i Stortinget for opprettelsen av et nytt folkevalgt nivå, til erstatning for dagens fylkeskommuner, bør det sekundært legges følgende premisser til grunn:

- Et eventuelt nytt folkevalgt nivå mellom stat og kommune bør innebære omfattende strukturelle endringer:
 - fylkeskommunen bør avvikles
 - fylkesmannsambetet bør avvikles
 - en forvaltningsdomstol vurderes opprettet
 - antall direktorater og tilsyn reduseres og virksomheten samordnes på regionalt nivå

- det nye regionale forvaltningsnivået tillegges primært oppgaver innenfor næringsutvikling, infrastruktur, arealutvikling og forskning
- kommunestrukturen må endres betydelig i samsvar med ABS-områder.

Kommunalt nivå

Staten bør spille en aktiv rolle i omstrukturingsprosessen. Dette kan innebære utforming av gode incentiver, god dialog med berørte parter og fastlegging av et tidsløp før endringer skal skje. Av flere grunner er det avgjørende at prosessen ikke drar ut i tid. I løpet av neste stortingsperiode bør innholdet i eventuelle reformer være avklart.

Finansiering av de viktigste primæroppgavene i kommunene bør skje gjennom stykkprisfinansiering. I en tid hvor svært mange kommuner sliter med dårlig økonomi, vil det være formålstjenlig med et system som sikrer finansieringen av de primæroppgavene som kommunene i dag står for. En statlig stykkprisfinansiering vil også begrense det økende problemet med et voksende antall kommunale oppgaver som ikke fullfinansieres, da finansieringsansvaret for de tyngre utgiftspostene vil ligge hos staten. I et system hvor stykkprisfinansiering står sentralt vil også innbyggerne kunne få større frihet i valg av tjenester selv, noe som vil gi mer frihet til den enkelte.

Nina Wikan (H) foreslo:

Trondheim kommune mener at fylkeskommunen må legges ned. Det må ikke opprettes nye, regionale organer til erstatning for fylkeskommunen. I stedet må kommunene tilføres fylkeskommunens gjenværende oppgaver og rollen som regional utviklingsaktør.

Byene må ta en tydeligere rolle i arbeidet med den regionale utviklingen, i samspill med kommunene i sine regioner. Bare sterke byregioner, med det velferds- og kulturtilbud samt arbeidsmarked i slike regioner representerer, kan fungere som motvekt til sentraliseringen i Østlandsområdet. På denne måten kan sterke byregioner i hele landet bli nøkkelen til at det skal være virksomhet i hele landet også i fremtiden.

Trondheim kommune mener at en fremtidig offentlig forvaltning uten et regionalt, folkevalgt organ vil være mer oversiktlig og effektiv – og vil dermed gi rom for en styrking av offentlig sektors samlende innsats i den regionale utviklingen. Det vil også gi større mulighet for bedre utnyttelse av ressursene det offentlige rår over, og dermed bedre tjenester til brukerne. For flere av fylkeskommunens tjenester, som videregående skole, vei og kollektivtrafikk vil en overføring av oppgavene til kommunene bety at avgjørelser tas nærmere de som blir berørt av dem, noe som vil gi innbyggerne større mulighet til å påvirke hvordan tjenestene utformes. De erfaringer som allerede er høstet av storbyforsøket med samferdsel viser at fylkeskommunen er overflødig også på dette området.

Trondheim kommune understreker at en nedleggelse av fylkeskommunen må føre til at kommunene tilføres mer makt og myndighet enn i dag, og ikke en styrking av fylkesmannens myndighet.

Votering:

Wikans forslag fikk 2 stemmer (2H) og falt
 Dahlberg Hauges forslag fikk 1 stemme (FrP) og falt
 Innstillingen ble vedtatt mot 3 stemmer (2H, 1FrP)

VEDTAK:

Formannskapet slutter seg til rådmannens anbefalinger.

Rita Ottervik
Ordfører

Kari Aarnes